

ПАМ'ЯТКА

щодо дій керівників підприємств та організацій щодо попередження терористичних актів

Рекомендовані заходи попереджувального характеру:

- посилення пропускного режиму при вході та в'їзді на територію об'єкта;
- встановлення систем сигналізації, аудіо- та відеоспостереження і запису;
- встановлення надійної огорожі довкола території об'єкта;
- щоденні обходи території об'єкта і огляд місць зосередження підозрілих предметів з метою своєчасного виявлення вибухових пристроїв;
- періодична комісійна перевірка складських приміщень;
- ретельний підбір та перевірка кадрів;
- організація та проведення спільно з правоохоронними органами інструктажів і практичних занять щодо дій при виникненні надзвичайних ситуацій;
- у разі виявлення підозрілого предмета негайно повідомляти про це правоохоронні органи та аварійні служби по телефону;
- до прибуття оперативно-слідчої групи забезпечити охорону місця знаходження підозрілого предмета, евакуювати співробітників на безпечну відстань;
- у разі необхідності розпочати евакуацію людей згідно з наявним планом, відключити енергоносії та привести в готовність усі наявні засоби пожежогасіння.

ПАМ'ЯТКА

щодо дій населення під час бойових дій

При загрозі ураження стрілецькою зброєю:

- закрити штори або жалюзі (заклеїти вікна паперовою стрічкою) для зменшення ураження розбитим віконним склом;
- вимкнути світло, закрити вікна та двері;
- зайняти місце на підлозі в приміщенні, де немає вікон (комора, ванна кімната, вітальня);
- поінформувати доступними засобами про небезпеку близьких та знайомих.

При загрозі бойових дій:

- закрити штори або жалюзі (заклеїти вікна паперовою стрічкою) для зменшення ураження розбитим віконним склом;
- вимкнути світло, перекрити газ, воду, загасити пічне опалення;
- взяти документи, гроші, предмети першої необхідності, медичну аптечку та продукти харчування;
- залишити помешкання та зайняти місце у захисній споруді чи підвалі;
- попередити про небезпеку сусідів, надати допомогу людям похилого віку, інвалідам та дітям;
- без нагальної потреби не залишати безпечне місце;
- бути максимально обережними та не піддаватись паніці.

Якщо стався вибух:

- уважно озирнутися довкола і визначити наявність загрози подальших руйнувань та зсувів стін і перекриття, а також, чи є поблизу хтось, кому необхідна допомога;
- якщо є можливість, спокійно, без паніки залишити місце пригоди;
- у разі, якщо людина опинилася під завалом, необхідно подавати голосові сигнали, проявляти меншу активність, берегти сили;
- виконувати всі вказівки рятувальників.

При загрозі масових заворушень:

- зберігати спокій та розсудливість;
- при перебуванні на вулиці негайно залишити місце масового скупчення людей, уникати агресивно налаштованих осіб;
- не піддаватись на провокації;
- надійно закрити двері, не підходити до вікон, не виходити на балкон;

-без нагальної потреби не залишати приміщення

Основні правила поведінки при виявленні підозрілих та вибухових пристроїв

Характерні ознаки небезпечних предметів:

- предмети є незнайомими або незвичними для цієї обстановки чи території;
- наявність звуків (цокання годинника, сигнали через певний проміжок часу), миготіння індикаторної лампочки;
- наявність джерел живлення на механізмі або поряд з ним (батареї, акумулятора тощо);
- наявність розтяжки дротів, або дротів, що тягнуться від механізму на велику відстань;
- предмет може бути підвішений на дереві або залишений на лавці.

Якщо ви побачили підозрілий предмет на вулиці:

- негайно зателефонуйте до Служби порятунку за номером 101 або у відділення міліції за номером 102;
- попередьте перехожих про можливу небезпеку;
- очікуючи на прибуття рятувальників, огородіть чимось небезпечне місце та відійдіть від знахідки на безпечну відстань (100 м). Для огороження скористайся будь-якими підручними матеріалами: гілками, мотузками, шматками тканини, камінням тощо.

Якщо ви перебуваєте у громадському транспорті та інших місцях скупчення людей, вам необхідно бути особливо уважними та дотримуватись таких правил:

- зберігати спокій та розсудливість;
- звертайте увагу на залишені сумки, портфелі, згортки чи інші предмети, у яких можуть бути заховані саморобні вибухові пристрої;
- у разі виявлення підозрілого предмета негайно кнопкою виклику водія, переговорним пристроєм чи іншим способом повідомте про знахідку водія чи правоохоронців;
- не відкривайте знайдені пакети чи сумки, не чіпайте їх та повідомте людей довкола про можливу небезпеку.

Категорично забороняється:

- торкатися предмета і пересувати його;
- користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух);
- заливати його рідинами, засипати ґрунтом або чимось його накривати;
- торкатися підозрілого пристрою та здійснювати на нього звуковий, світловий, тепловий чи механічний вплив, адже практично всі вибухові речовини отруйні та чутливі до механічних, звукових впливів та нагрівання.

УВАГА ! ТЕРОРИЗМ!

Якщо ви стали заручником терористів:

- виконуйте всі вимоги терористів та не реагуйте на їхні дії по відношенню до інших заручників;
- уникайте прямого зорового контакту з терористами;- зберігайте спокій, не панікуйте, не виказуйте свого страху. У разі потреби не бійтеся спокійним тоном звернутися з проханням про конче необхідне;
- не намагайтеся самотійно знешкодити злочинців, не ризикуйте власним життям, та життям оточуючих;
- по можливості розташовуйтеся подалі від вікон, дверей.

Якщо ви поранені або травмовані не рухайтесь – це попередить додаткову втрату крові.

Під час визволення:

- лежіть на підлозі обличчям додолу, голову прикрийте руками та не рухайтесь;
- ні в якому разі не біжіть назустріч спеціалістам спецслужб або від них – вас можуть прийняти за злочинців.

Якщо ви опинилися в захопленому злочинцями автобусі або іншому транспорті:

- намагайтеся не привертати до себе увагу, зберігайте спокій;
- зніміть усі прикраси;
- огляньте салон, відмічаючи найбільш безпечні місця, укриття на випадок стрілянини;
- не пересувайтеся по салону;
- не відкривайте без дозволу сумки;

-не реагуйте на провокаційну поведінку.

У випадку штурму безпечніше лежати між сидіннями на підлозі, прикривши голову руками.

ПАМ'ЯТКА

щодо дій населення при захопленні у заручники

1. Заспокоїтися, не панікувати, розмовляти спокійним голосом.
2. Не виявляти агресії та зневаги до осіб, в полоні яких опинилися.
3. Від самого початку (особливо в першу годину) виконувати всі вказівки зловмисників.
4. Не привертати увагу зловмисників своєю поведінкою, не чинити активний опір, оскільки це може погіршити становище.
5. Не намагатися бігти, якщо немає повної впевненості в успіху втечі.
6. Заявити про погане самопочуття.
7. Запам'ятати якомога більше інформації про зловмисників (їх кількість, озброєння, зовнішній вигляд, особливості зовнішності, стать, акцент, тематика розмови, темперамент, манера поведінки).
8. Намагатися визначити місце свого знаходження (ув'язнення).
9. Не нехтувати їжею, що допоможе зберегти сили та здоров'я.
10. Розташуватися подалі від вікон, дверей і самих зловмисників, що необхідно для забезпечення безпеки у разі штурму приміщення, стрільби снайперів на поразку злочинців.
11. При штурмі будівлі необхідно лягти на підлогу обличчям донизу, склавши руки на потилиці.

Ознаки можливої підготовки до здійснення терористичних актів:

-поява підозрілих осіб, які цікавляться у місцевих жителів інформацією про заклад та можливістю потрапити до нього повз охорону;

-вивчення підозрілими особами місцевості, розміщення на ній закладу, складання його плану, схеми, проведення фото- та відеозйомки;

-наявність у незнайомої людини предметів, схожих на замасковану зброю, вибухові пристрої, а також наявність великих сум грошей;

-звернення незнайомих осіб до місцевих жителів з приводу надання за підозріло великі гроші на нетривалий термін житла, стоянки для автотранспорту, місця для зберігання вантажу, а також з проханнями перегнати автомобіль, передати посилку, познайомити з якою-небудь людиною тощо;

-наміри немісцевих підозрілих осіб під різними приводами познайомитися з людьми, які працюють у закладі з режимом допуску, вивчення ними порядку охорони та допуску до закладу.

АЛГОРИТМ

дій працівників освітнього закладу в разі надзвичайної ситуації При пожежі:

1. Припинити освітній процес.
2. Заспокоїти учнів та чітко промовити план дій.
3. Одягнути індивідуальні засоби захисту дихання та допомогти одягти їх дітям.
4. Взяти журнал та організовано вивести дітей із приміщення відповідно до плану евакуації на вулицю на безпечну відстань.
5. Перевірити наявність учнів.
6. За необхідності надати першу медичну допомогу.
7. Доповісти адміністрації школи про наявність на подвір'ї усіх учнів, які в даний день були присутні в школі.
8. Далі діяти відповідно до розпоряджень адміністрації школи.

При викиді аміаку:

1. Припинити освітній процес.
2. Заспокоїти учнів та чітко промовити план дій.
3. Одягнути індивідуальні засоби захисту дихання та допомогти одягти їх дітям.
4. Взяти журнал та організовано вивести учнів на верхні поверхи корпусів початкової та старшої школи.
5. Перевірити наявність учнів.
6. За необхідності надати першу медичну допомогу.
7. Доповісти адміністрації школи про наявність на верхніх поверхах усіх учнів, які в даний день були присутні в школі.
8. Діяти відповідно до розпоряджень адміністрації школи.

При викиді хлору, бомбардуванні, обстрілі:

1. Припинити освітній процес.
2. Заспокоїти учнів та чітко промовити план дій.
3. Одягнути індивідуальні засоби захисту дихання та допомогти одягти їх дітям.
4. Взяти журнал та організовано вивести учнів на перший поверх корпусів початкової та старшої школи, рухаючись уздовж стін; при бойових діях присісти вздовж стін, прикривши голову руками; знаходитися якомога далі від вікон і дверей..
5. Перевірити наявність учнів.
6. За необхідності надати першу медичну допомогу.
7. Доповісти адміністрації школи про наявність усіх учнів, які в даний день були присутні в школі
8. Діяти відповідно до розпоряджень адміністрації школи.